

Labklājības ministrija

Vasaras skola sociālajiem darbiniekiem darbam ar ģimenēm ar bērniem

**Apšuciems, Tukuma novads, Engures pagasts
21.09.2021-23.09.2021.**

Tēma «Starpdisciplinārā sadarbības grupa. Ģimenes sapulce»

Pasniedzējs: Kārlis Viša

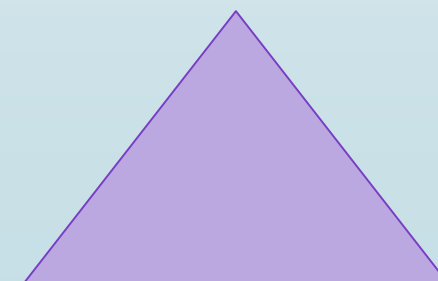
22.09.2021.

Vasaras skolu realizē "Nodibinājums «C Modulis»,
Pieaugušo neformālās izglītības iestāde «C Modulis».

Sapulces...

- Mērķis: ar kādu mērķi. Vērsta uz risinājumu un iespējām. Tā ir sadarbības un vienošanās forma.
 - Sapulce nav: kontrole, pazemošana, sodīšana ne profesionāļu, ne organizācija, ne klientu.
- Noteikumi: atkārtot, parakstīt, sekot un nepārkāpt. Protokols, kurš pieejams klientam.
- Dalībnieki – balanss starp problemātiku (*kritiku*) un resursiem (*iespējām*)
 - Sapulces vadītājs: *fasilitētājs* (procesa vadītājs). Sarežģītos gadījumos neitrāla persona, kura seko noteikumiem un spēka līdzsvaram.
 - Sapulci atklāj tas kolēģis, kurš visvairāk ir kontaktā ar klientu (ģimeni) un, kurš ir sasaucis sapulci
- Dalībnieki + klients vai klienta pārstāvniecība
 - Ja klients nepiedalās, tad klients pirms vai pēc tiek informēts, par sapulces gaitu un rezultātiem. Klientu iepazīstina ar protokolu vai vienošanos.
- Viedokļi un darbība:
 - Ekspertīze vai fakti
 - Viedoklis vai pieņēmums
 - Rīcība un darbība

Starpdisciplināras sapulces tēmas

- Līdzvērtība: koleģialitāte un horizontālā vienlīdzība, t.sk. klienta tiesības un respekts
 - Drosme, izturēt konfrontāciju un marginalizāciju
 - Pārstāvniecība: SD ĢB un klientu
-
- Efektīvas starpdisciplinārās sapulces ir, ja ir lēmuma, resursu un rīcībspējas deleģējums (skaidrs un saprotams)
 - Profesionāļu sadarbība
 - Pakalpojumu un atbalsta dizainēšanu un pieejamība
 - Resursu apvienošana vs dublēšanās
 - Vienošanās par gadījuma virzību
 - Vienošanās par risinājumu vai tā neesamību
 - Ģimenes sapulce

Nosacījumi, lai starpdisciplinārās sapulces būtu efektīvas

- Noteikumi.
- Kopīgs mērķis – jēga vai pievienotā vērtība. Kopā varam vairāk kā viens.
- Tā ir attīstāma komunikācijas un sadarbības prakse.
- Ētika, vērtības un valoda ir vienojoša.
- Dalībnieki jūt atvieglojumu vs noslodze un sarežģījumam.

Ģimenes sapulce ir...

- Metode izmantojama psihosociālajā darbā, sociālajā darbā, bērnu tiesību aizsardzības, konsultēšanas un atbalsta darbā ar ģimenēm;
- Palīdzoša ģimeni un ģimenes sistēmai izprast vajadzības un grūtības ar kurām saskarās ikdienā, meklējot risinājumus un atbalstu;
- Palīdzoša gan bioloģisko, gan ārpusģimenes aprūpes ģimeņu sadarbībai;
- Palīdzoša vienošanās procesā starp ģimeni, ģimenes locekļiem un atbalstošo profesiju pārstāvjiem;
- Palīdzoša izstrādājot atbalsta plānu ģimenei, t.sk. bērnu tiesību aizsardzības plānu no sociālo pakalpojuma un atbalsta sniegšanas puses;
- Palīdzoša starpprofesionālā un starpdisciplinārā sadarbībā, ievērojot ģimenes un to indivīdu tiesības un ētiskās attiecību normas.

Ģimeņu sapulces: uz ģimenes vajadzībām vērsta pieeja

- Konsultēšanas prasmes;
- Sistēmiskā domāšana;
- Klients eksperts;
- Vērsta uz risinājumu un iespējām;
- Visas puses izprot sapulces nozīmi un jēgu;
- Skaidri principi un noteikumi;

!!!Klients vairāk ir vērsts uz sadarbību, ja izjūt izpratni, atbalstu un toleranci pret sevi un savu situāciju vs kļūdām, kontrolei, nosodījumam vai ekspertīzei!!!

Process

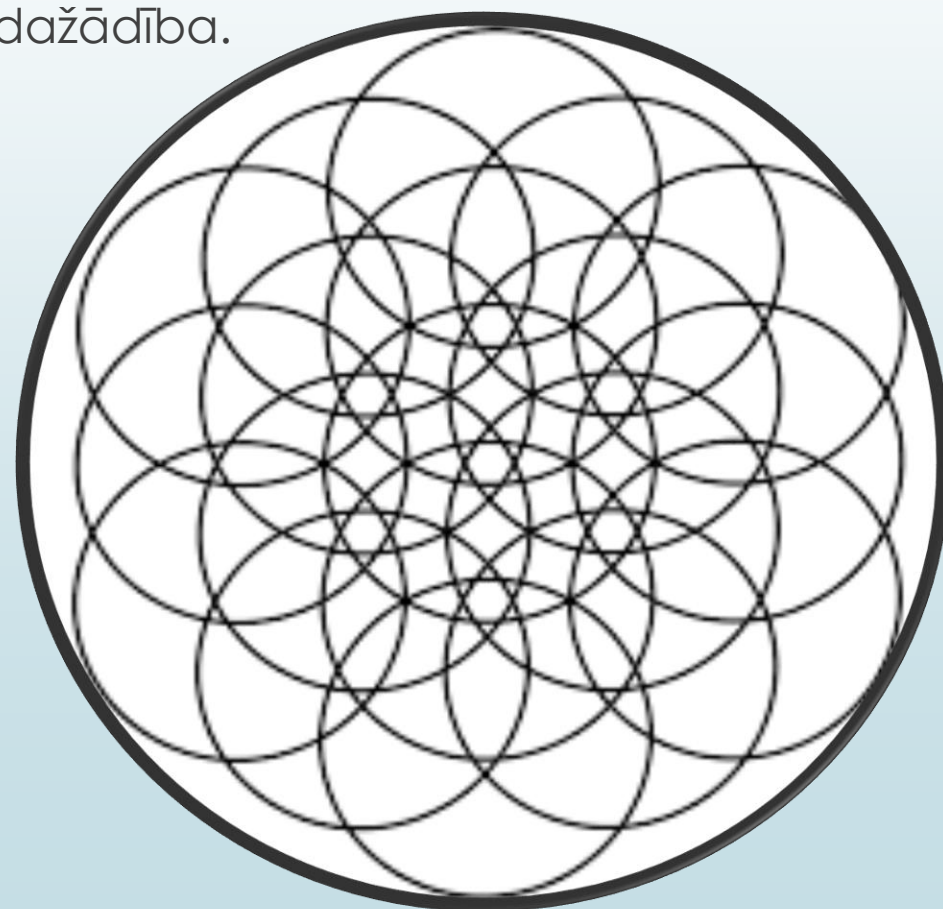

Sistēmiskā pieeja, pamatprincipi

Konsultēšana ir pamatprasme – atvērti virzošie jautājumi, atspoguļo klienta domas, jūtas, pretrunas, grūtības. Cienpilna attieksme pret visiem sistēmas dalībniekiem.

- **Sociālie aspekti** *Social Graces* / Daudzveidība un dažādība.
- **Holistisks redzējums.**
- ***Not knowing*** / Nezināšanas (tīrās galvas) **pozīcija.**
- **Cirkularitāte/ paterns (cilpas).**
- **Persona nekad nevar būt Problēma!**
Problēma ir Problēma!
- **Varas pozīcijas apzināšanās.**
Eksperta lomas pozicionēšana.
- **Eko-sistēmiskā domāšana.**

Ģimenes sapulces veidi...

- Divpusēja tikšanās: GV + ģimene ar būtiskākajiem ģimenes locekļiem
- Trīspusējā tikšanās: GV + ģimene (soc. Advokatūra) + pakalpojuma sniedzējs
- Ģimenes (*kopienas*) sapulce bez profesionāļiem + sapulces vadītājs
- Starpdisciplinārā komanda + GV + ģimene (soc. Advokatūra) + sapulces vadītājs
 - Izvērtēšanas procesā
 - Pakalpojuma veidošanā un intervences plānošanā
 - Apdraudējuma gadījumā
 - Novērtēšanas gadījumā
 - ...

Sapulces noteikumu piemērs, kopā:

Sapulce protokolēta brīvā formā. Protokola kopiju pēc sapulces saņem ģimene un citi profesionāļi (bet ne visas daļas, dāļītā konfidencialitāte).

- IEPAZĪŠANĀS, visi klātesošie tiek iepazīstināti.
- Tiek pateikts tikšanās MĒRĶIS un iemesls. VĒLAMIE REZULTĀTI Ko ģimene/profesionāļi vēlas sasniegt, piemēram, lai bērna uzvedība uzlabojas, lai ir, kas bērnus pieskata, lai ir kāds, kurš palīdz tikt galā ar atkarību, vai kas jādara, lai es varētu atgriezt bērnus, kuri ievietoti krīžu centrā.
- NEAPSRPEIŽAMIE JAUTĀJUMI Vienojas, ja ir kāds jautājums, kuru neapspriež, piemēram, kāds lēmums, vai sodāmība, vai „skolas maiņa”, vai „aizgādības tiesību pārtraukšana” utml.
- NOTEKUMU nosaukšana KONFIDENCIALITĀTE Grupas atbildība un katra atbildība individuāli, CIEŅA VIENAM pret otru, ja nepieciešams atkārtoti atgriezties pie sarunas mērķa, LĒMUMS nav jāpieņem šodien, šī ir saruna.
 - Valodai un sarunas veidam ir nozīme;
 - Privātuma respekts;
 - Es fromā
 - Reflektējot nevis intervējot vai norādot;
- ĢIMENES STĀSTS svarīgākais tikšanās sākumā uzklaustīt ģimenes stāstu, kā viņi redz savu situāciju, kā viņiem šobrīd klājas, ko, viņuprāt, ir būtiski pastāstīt pārējiem, lai varētu viņiem sniegt atbalstu. Tikšanās BEIGĀS arī ģimene pasaka, ko domā...
 - STIPRĀS PUSES ir līdzsvarā ar problemātiku, labāk vairāk nekā mazāk;
 - Vecāku aprūpes prasmju (nevis personības) pārrunāšana;
 - No augstākā apdraudējumā (mazākā bērna) uz pieaugušiem;
 - Fakti nodalīti no pieņēmumiem (hipotēzēm)
- IDENTIFICĒT INDIVIDUĀLĀS UN ĢIMENES VAJADZĪBAS tas ietver jautājumus, lai noskaidrotu, kas ģimenei un tās locekļiem ir nepieciešams, lai sasniegtu izvirzītos mērķus un pārvarētu grūtības. Iesaistiet pārējos dalībniekus, lai palīdzētu ģimenei nodēfīnēt nepieciešamās vajadzības (šeit būtiski nesajaukt, piemēram psihologa konsultācija nav vajadzība, bet vajadzība ir atrisināt, piemēram, konfliktsituāciju starp pieaugušajiem utml.)
- IZVĒLĒTIES 2 LĪDZ 3 UZDEVUMUS mērķis palīdzēt ģimenei noformulēt, uzdevumus sakārtot reālistiski un secīgi.
 - Vērsts uz atbalstošu (iespējamu) risinājumu;
 - 1:1 princips;
 - Lēmums nav jāpieņem šodien;
 - Mazās grupas (saudzīgās grupas) izmantošana;
- PĀVAICĀT vai kaut kas varētu radīt šķēršļus vienošanās punktu izpildē, ja jā, tad kā varētu rīkoties šķēršļu vai krīzes situācijas rašanās gadījumā.
- NOPLĒCUMS vienošanās, kad varētu tikties tikai SD ĢB un uzrakstīt vienošanos, vai papildināt to. Tas var būt pēc sapulces uzreiz vai citā dienā, ja vajag pārdomu laiku vai arī profesionāliem atrast resursus īpašiem atbalsta pakalpojumiem.

Sapulces noteikumu piemērs 1:

Sapulce protokolēta brīvā formā. Protokola kopiju pēc sapulces saņem ģimene un citi profesionāļi (bet ne visas daļas, dalītā konfidencialitāte).

- IEPAZĪŠANĀS, visi klātesošie tiek iepazīstināti.
- Tiek pateikts tikšanās MĒRĶIS un iemesls. VĒLAMIE REZULTĀTI Ko ģimene/profesionāļi vēlas sasniegt, piemēram, lai bērna uzvedība uzlabojas, lai ir, kas bērnus pieskata, lai ir kāds, kurš palīdz tikt galā ar atkarību, vai kas jādara, lai es varētu atgriezt bērnus, kuri ievietoti krīžu centrā.
- NEAPSRPEIŽAMIE JAUTĀJUMI Vienojas, ja ir kāds jautājums, kuru neapspriež, piemēram, kāds lēmums, vai sodāmība, vai „skolas maiņa”, vai „aizgādības tiesību pārtraukšana” utml.
- NOTEIKUMU nosaukšana KONFIDENCIALITĀTE Grupas atbildība un katra atbildība individuāli, CIENĀ VIENAM pret otru, ja nepieciešams atkārtoti atgriezties pie sarunas mērķa, LĒMUMS nav jāpieņem šodien, šī ir saruna.
 - Valodai un sarunas veidam ir nozīme;
 - Privātuma respekts;
 - Es fromā
 - Reflektējot nevis intervējot vai norādot;
- ĢIMENES STĀSTS svarīgākais tikšanās sākumā uzklaušīt ģimenes stāstu, kā viņi redz savu situāciju, kā viņiem šobrīd klājas, ko, viņuprāt, ir būtiski pastāstīt pārējiem, lai varētu viņiem sniegt atbalstu. Tikšanās BEIGĀS arī ģimene pasaka, ko domā...
 - STIPRĀS PUSES ir līdzsvarā ar problemātiku, labāk vairāk nekā mazāk;
 - Vecāku aprūpes prasmju (nevis personības) pārrunāšana;
 - No augstākā apdraudējumā (mazākā bērna) uz pieaugušiem;
 - Fakti nodalīti no pieņēmumiem (hipotēzēm)

Sapulces noteikumu piemērs 2:

Sapulce protokolēta brīvā formā. Protokola kopiju pēc sapulces saņem ģimene un citi profesionāļi (bet ne visas daļas, daļītā konfidencialitāte).

- IDENTIFICĒT INDIVIDUĀLĀS UN ĢIMENES VAJADZĪBAS tas ietver jautājumus, lai noskaidrotu, kas ģimenei un tās locekļiem ir nepieciešams, lai sasniegtu izvirzītos mērķus un pārvarētu grūtības. Iesaistiet parējos dalībniekus, lai palīdzētu ģimenei nodefinēt nepieciešamās vajadzības (šeit būtiski nesajaukt, piemēram psihologa konsultācija nav vajadzība, bet vajadzība ir atrisināt, piemēram, konfliktsituāciju starp pieaugušajiem utml.)
- IZVĒLĒTIES 2 LĪDZ 3 UZDEVUMUS mērķis palīdzēt ģimenei noformulēt, uzdevumus sakārtot reālistiski un secīgi.
 - Vērsts uz atbalstošu (iespējamu) risinājumu;
 - 1:1 princips;
 - Lēmums nav jāpieņem šodien;
 - Mazās grupas (saudzīgās grupas) izmantošana;
- PAVAICĀT vai kaut kas varētu radīt šķēršļus vienošanās punktu izpildē, ja jā, tad kā varētu rīkoties šķēršļu vai krīzes situācijas rašanās gadījumā.
- NOSLĒGUMS vienošanās, kad varētu tikties tikai SD ĢB un uzrakstīt vienošanos, vai papildināt to. Tas var būt pēc sapulces uzreiz vai citā dienā, ja vajag pārdomu laiku vai arī profesionāliem atrast resursus īpašiem atbalsta pakalpojumiem.

Konsultēšana 1

- Kāpēc jums nav sakārtota māja?
- Kāpēc jūs nestrādājat pēc sistēmiskiem principiem?
- Cik laika jums vajag, lai notiktu izmaiņas?
- Jums jāsakārto māja un jāmaina savs dzīves veids?
- Kāpēc jums ir tik maza alga, paši esat vainīgi?!
- Jūs neesat laikā izpildījuši vienošanos!
- Vai jūs izteicāt komplimentu savam kolēģim?
- Kāpēc jūs nemākat trīs svešvalodas, jo objektīvi jums to vajadzētu varēt

Konsultēšana 2

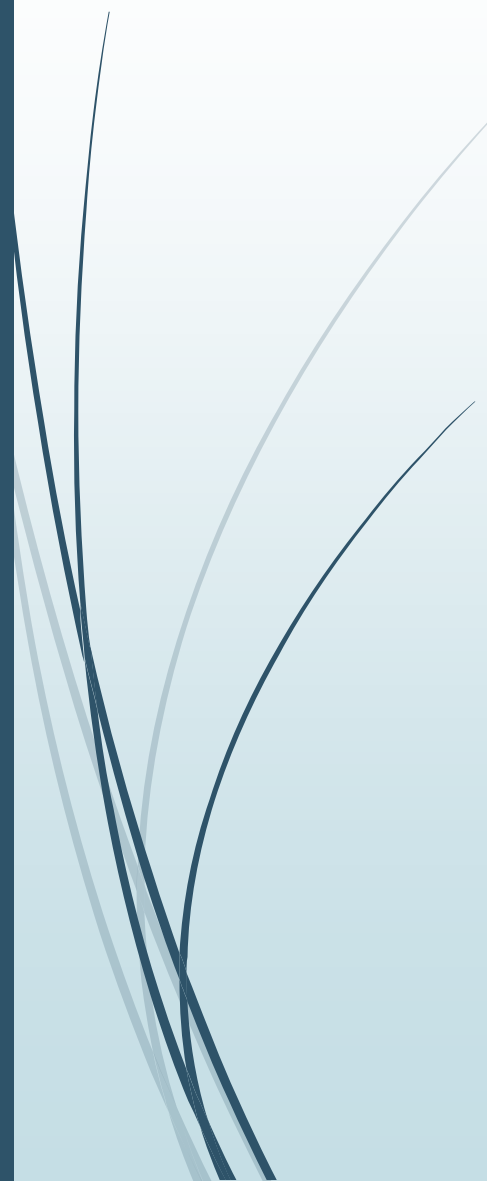
- Es redzu, ka jums ir daudz mantu? Man šķiet, ka tas varētu radīt grūtību mājas sakārtošanā?! Kā jūs tiekat galā ar šo situāciju?!
- Es redzu, ka jums ir grūtības ar sistēmisko principu izpratni? Kas, jums palīdzētu tos ieviest praksē?
- Iedomājamies, ja jūs ieviestu, kaut nedaudz lielāku, kārtību mājās? Kas mainītos, ko par to teiktu Līga no sociālā dienesta?
- Es zinu, ka jums ir maza alga, kā jūs tiekat galā ar ikdienas izdevumiem?
- Redzu, ka vienošanās nav izpildīta! Pastāstiet, kuras daļas radīja grūtības? Varbūt mums jāmaina vienošanās?
- Kā būtu, ja izteiktu komplimentu kolēģim? Vai tas ir iespējams?
- Pastāstiet, kā jūs ikdienā tiekat galā bez svešvalodas zināšanām?

Sapulce

Video

Laika struktūra un darbības

- Notikums
- Ziņojuma izstrāde
- Klienta līdzdalība
- Ģimenes sapulce
- GV + būtiskie profesionāļi + ģimene (soc. Advokatūra) = sadarbības plāns

Pirms ģimenes sapulces ziņojums...

- Visi vērtību un ētikas principi praksē...
- Klients izlasa, komentē, iepazīstas (saprotamā valodā)...
- Sapulcē runā tikai, par to, kas ir ziņojumā...
- Ziņojums:
 - Definēti fakti bez vērtējuma;
 - Dažādu ekspertu viedoklis – ievērojot saprotamu uz faktiem balstītu atspoguļojumus;
 - Ir izteikta hipotētiskā varbūtība bet ne diagnoze...;
 - Izvairās no birokrātiskas vai administratīvas valodas;
 - Līdzsvarā resursi ar trūkumiem;
 - Norāda iespējas un risinājumus, ja, par to vienosimies.

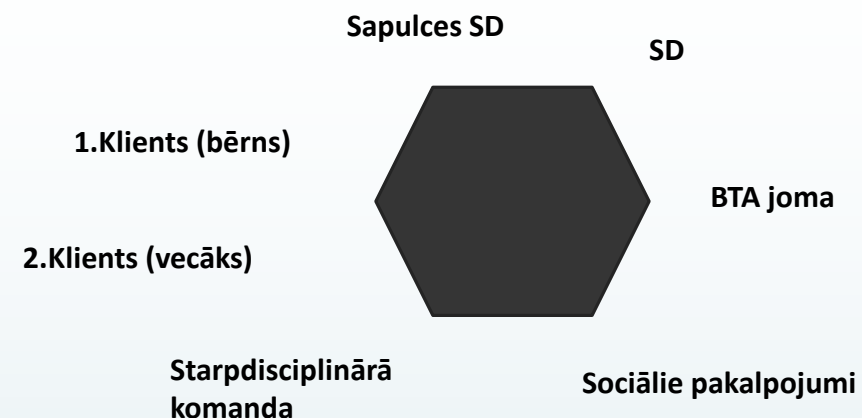
10 minūtes gadījuma
stāts

40 minūtes sapulce

20 minūtes pārrunāt

Jautājumi:

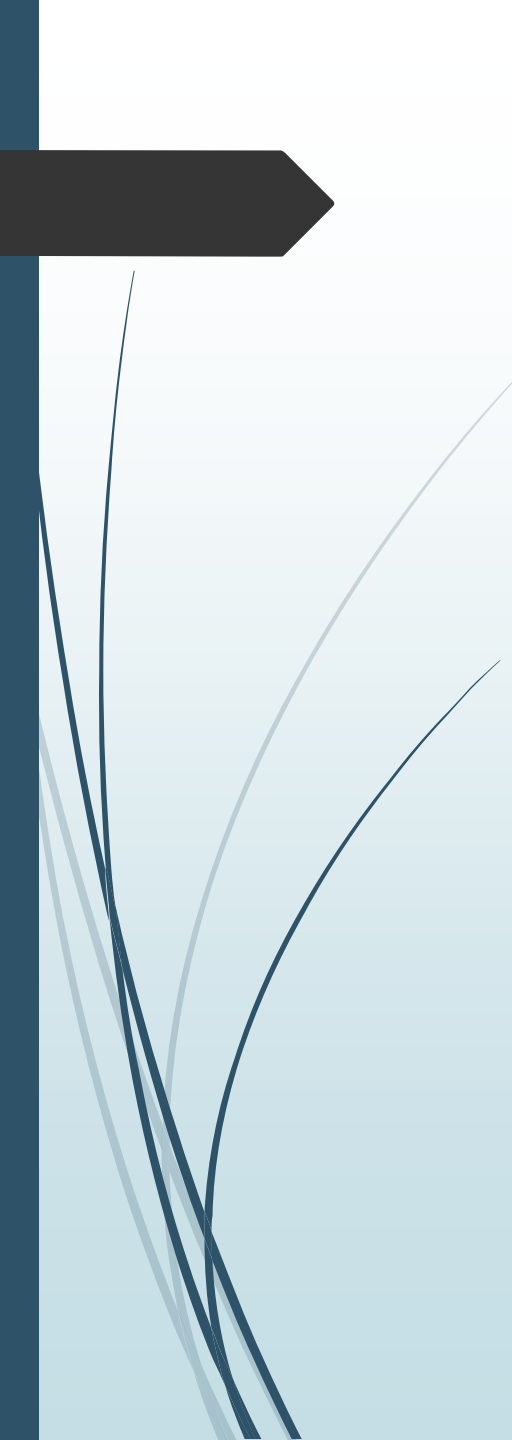
- Kā es jutos?
- Ko es novēroju?
- Kurus sistēmiskos principus vai ģimenes sapulces noteikumus sanāca ievērot?
- Ja es vadītu šādu sapulci, kādu atbalstu vai resursus man vajadzētu (esošie, nepieciešamie)?
-

Kvalitāte un efektivitāte

- Kā es un citi zina, ka strādāju kvalitatīvi un efektīvi?
- Definējums Kvalitātei / Efektivitātei
- Principi:
 - Saprotami
 - Pārbaudāmi
 - Balstīts SD teorijā un labā praksē
 - Balstīts SD vērtībās un attiecībās ar klientu
- Kā Kvali./ Efektivitāte izskatās (izskaidrojama) no:
 - Klientam
 - SD/ citiem kolēģiem
 - Vadībai
 - Starpdisciplināri
 - Portiķiem/ sabiedrībai

Grupu darba rezultāts I

KVALITĀTE

(Resursi)

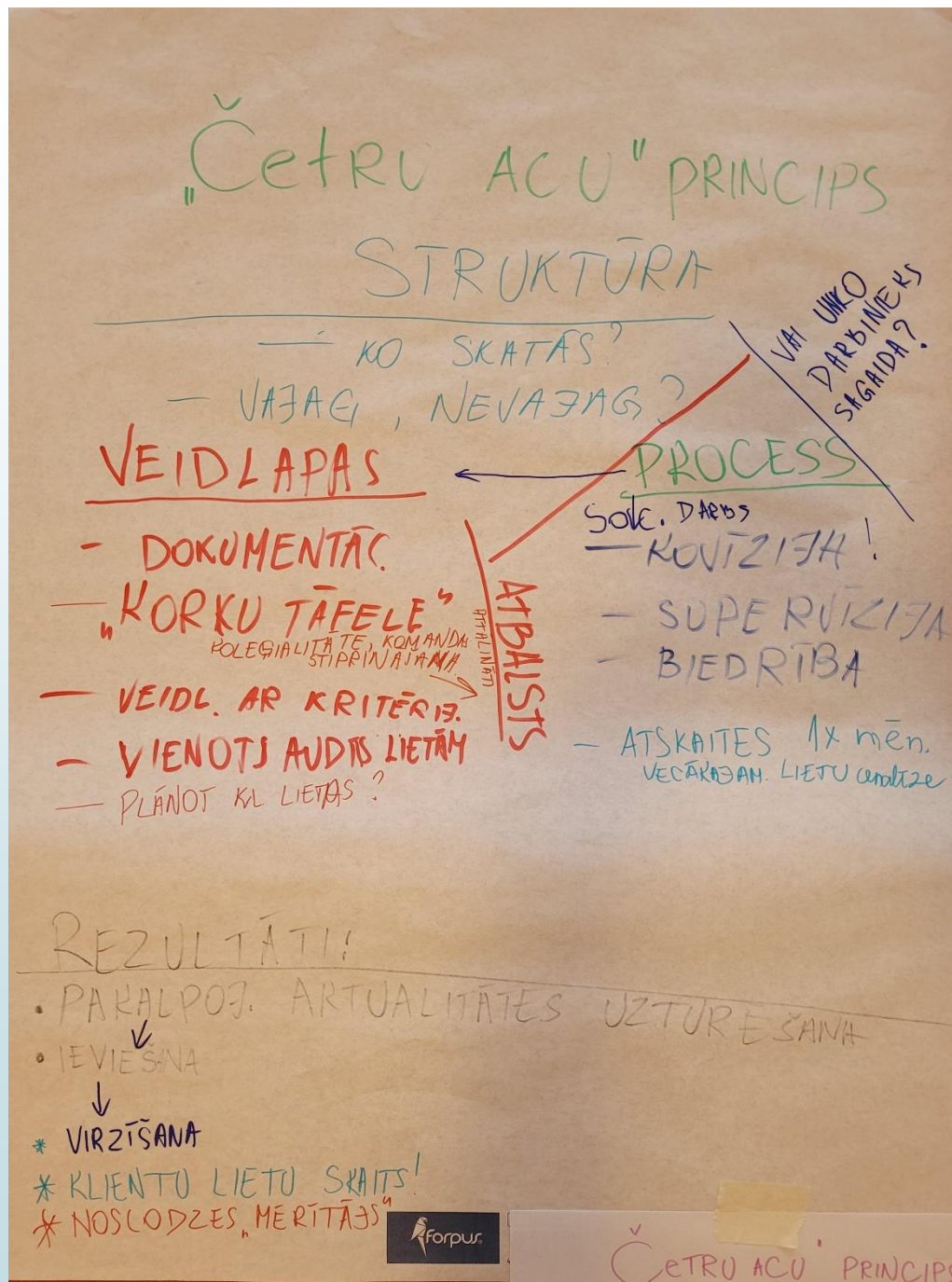
SDĢB izglītība;
specializācija;
supervīzijas;
reāla sadarbība ar klientu;
SDĢB metodika;
praksē;
teorijas, pieejas;
citu speciālistu piesaistīšana –
starpprofesionāļu komanda

EFEKTIVITĀTE

(Mērījums)

apmierinātas klienta vajadzības,
saskaņā ar izvirzīto mērķi;
dinamika;
rezultāts;
SDĢB metodikas izmantošana

Open Space rezultāti (3.deina)

1. Pakalpojuma mērķgrupas (skaits +/-) apzināšana
2. Motivāciju veidošana ģimenim
3. Cenu aptauja, iepirkuma izsludināšana (ārpaalpojums)
- 4.

Piesakās

NEPIESAKĀS

Līguma slēgšana,
paalpojuma
pūnšana

Mezo, Makro
līmeņa sapulce

Paalpojuma
piešķiršana,
nodrošināšana

Īrešējo resursu
izmantošana
(soc. rehabilitācijai)

Paalpojuma
kvalitātes un
efektivitātes
izvērtēšana

ĢIMENES ASISTENTS

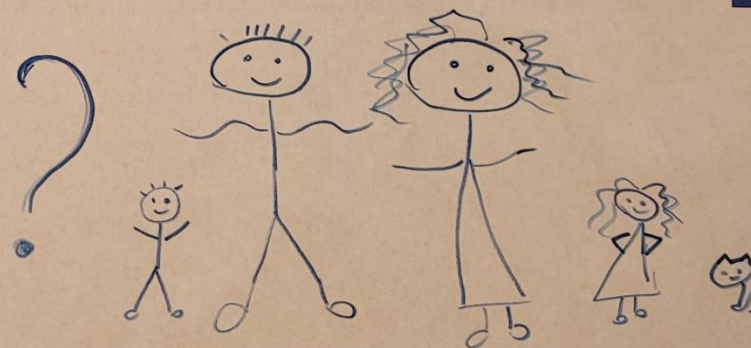
PAKALPOJUMA IEVIEŠĀNA

PROBLEMAS un IZAIČINĀJUMI

1. Zems atalgojums
2. Pārnodarbinātā statuss, uzņēmuma līgums
3. Privātā transporta izmantošana (remonti, degviela)
4. Atbilstošā izglītība, izpratne (apmācības, atbalsts)
5. Jespja piešķirt beztermiņa paalpojumu (personas ar GRT)
6. Apmācība apmācā ? pārnodarbinātājiem.

Jespējas

1. SAiF Kurzemes ģimeņu atbalsta centrs
2. Biedrība "Latvijas Samardesu apvienība"
3. Biedrība "Latvijas Samardais Krusts"
4. SIA "RB Ģimeņu asistendi serviss"
5. Biedrība "Svētā Jāņa palīdzība"

METODES / PAKĒIPOJUMI IZVERTĒŠANAS PROCESĀ

1. Psihologs (izpēte, atbalsts)
2. Sociālais darbinieks (
3. sociālais darbinieks specializēta
(atkarībā no jaut.)
4. Narkologi, ģim. ārsti u.c. speciālisti
no repitēcijas
5. no vajadzības
(reg. iestāde u.c.)
6. "Dēvēs ģimīja" - metode
7. "Dēvēs koks" - kopā ar ģimeni
8. Sajūtu atspoguļošana
(sejas)
9. Smilšu terapija
10. Ģimenes sapulce
11. pārgājieni, ekskursija u.c.
12. Sejuņas
13. vārdaubas maršrouta grupa
- 14.

ĢIMENES
ĀRSTS U.C.

PSIHOLOGS U.C.

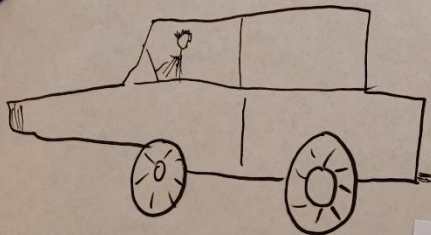
ASISTENTS

- Izglītots profesionālis

PAKALPOJUMS
LAUKU
TERITORIJĀS!

GRUPU
NODARBĪBAS

- TRANSPORTS
- LAIKS
- PIEEJAMĪBA

STARPINSTITŪCIJU SANĀKSMJU NOŅĒME / MĒRĶIS PAŠVALDĪBĀ

- VEICINĀT STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBU
- APŅĒMĀT PIEEJAMOS RESURSUŠ PAŠVALDĪBĀ
- PIENĒMĒT LĒMUMUS SADARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

✓ KAS NEPIECIEŠAMS SANĀKSMĒI ORGANIZĒŠANAI:

- Telpa, laiks (piem. 2h / mēn.)
- CIENASTS
- LAICĪGA SAPULCES IEPĻANOŠANA, INSTITŪCIJU UZAIČINĀŠANA DALĪTIES AR PROBLEMGADĪJUMIEM, SAZIŅA.
- PROTOKOLĒŠANA

MAŽINĀS SANĀKSMĒJ NOTĪME:

- * Jo INSTITŪCIJAS MĒD BŪT AIEŅEMTAS / PASĪVAS
- * Jo IR GĀIEVĒRO PERSONAS DATU AITJARĀMĪBA

Sanāksmju protokols

Visuma datums: 2020.02.22 10:30

Diskusijas PROTOKOLS

Diskusijas tēma: Starpinstitūciju sadarbība

Diskusijas sākotnējais vārds, uzvārds: neirā / nāvis pasvaldīt

Tālrunis: 1619672 E-pasts: agars.barskajs@valsts.gov.lv

Protokollā uzdevu vārds, uzvārds: neirā / nāvis pasvaldīt

Tālrunis: 1619672 E-pasts: agars.barskajs@valsts.gov.lv

Diskusijas dalībnieku saraksts:

Nr.	Vārds, uzvārds
1.	Jānis Pīle (Lūša)
2.	Agars Barskajs (Salspils)
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

Diskusijas rezultāti un lēmumi (pārskatīti 10 min. ar organizāciju, un rezultāti)

1. Pārskatīti lēmumi 11.10.2020. 1. lapa.

2. Pārskatīti lēmumi 11.10.2020. 1. lapa.

3. Pārskatīti lēmumi 11.10.2020. 1. lapa.

STARP INSTITŪCIJU
SANĀKSMĒJU NOTĪME/
MĒRĪS PASVALDĪBĀ

3. STĀVS
PA KREISI
945-1030

AGNESE

STARP INSTITUCIJĀM SADARBĪBA VARĪDABAS GAD.

Sadarbība
notiek, ja ir virzītājs

Pazudusi⁴ policijas
izvērtējumi

Kurš koordinē sadarbību

Reizēm mutiski saņemta inform.
nesakrīt ar uzrakstīto.

Svarīga katra profesionāla/institūcijas pārstāvja
iesaiste un atdeva, ieinteresētība.

Labklājības ministrija

Paldies!

Pasniedzējs: K. Viša

Mācību programmu realizētājs Nodibinājums «C Modulis». PNIC «C Modulis»,

e-pasts: cmodulis@gmail.com, m. tālr.: 29658213.

Vasaras skolas finansētājs: LR Labklājības ministrija

Kontaktpersona: Daiga Muktupāvela

Metodiskās vadības un kontroles departamenta
vecākā eksperte, Tālr. 60008555, daiga.muktupavela@lm.gov.lv